

Luomuasetuksen muutoksia 2022 (tilanne 18.2.22)

ProAgria Itä-Suomi 2022

Uuden asetuksen tavoitteet

-Vähemmän poikkeusmahdollisuuksia

- Kaikkeen tavanomaisten eläinten hankintaan tarvitaan jatkossa aina ELY-keskuksen lupa.
- Kasvintuotannossa tavanomaisten lisäysaineistojen käyttö päättyy 31.12.2036
- Kasvihuonetuotannossa edellytetään maapohjakasvatusta

- ”Enemmän luomua”

- Eräät muut tuotteet (liite I): mm. merisuola ja muut suolat, eteeriset öljyt, luonnonkumi, luonnonkorkki, puuvilla, karstaamaton villa, eläinten nahat ja vuodat, silkkiperhosen kokongit
- Uudet eläinlajit: kaniinit ja hirvieläimet (Pohdinnassa: hyönteiset)

- Lisää kuluttajan luottamusta

- Yleisesti: vähemmän poikkeusmahdollisuuksia
- Tiukemmat vaatimukset koskien jäämiä
- Vähittäismyynnin valvonta pakolliseksi (pakkaamattomat tuotteet)

- Vähemmän hallinnollista taakkaa ja enemmän reilua kilpailua markkinoilla

- Mm. riskiperusteinen valvonta

KASVINTUOTANTO

Siirtymävaiheen lyhentäminen

- Pellot (LHK ja ympäristötukikelpoiset?)
 - Näyttönä pellon aikaisemmasta käytöstä viljelijä tulee liittää hakemukseen lohkokortit tai muita tuen ehtona oleva tietoja, jotka osoittavat että lohkoilla ei ole käytetty luonnonmukaisessa viljelyssä kiellettyjä aineita.
- Pellon ulkopuoliset alat
 - Täyden siirtymäajan lyhennysajan hyväksymiseksi toimijan on liitettävä hakemukseen asiakirjat, jotka osoittavat että alueita ei ole käsitelty luomuviljelyssä kielletyillä aineilla vähintään kolmeen vuoteen.
 - Elyn riskianalyysi: tarvitaanko jäämätutkimusta?
 - Aina ennakkotarkastus paikan päällä (seuraavan luomutarkastuksen yhteydessä?)
 - Suositellaan hakemaan ajoissa – jopa 4 kk ennen suunniteltua sadonkorjuuta. (Huomioi erityisesti uusien luonnonlaidunten osalta..)

Lisäysaineisto - luomusiementuotanto

Yksivuotisilla kasveilla siirtymäaika on kaksi vuotta ennen kylvöä, eli vasta luomuvaiheessa olevalle peltolohkolle kylvetty ja siitä puitu sato on luomusiementä.

Monivuotisilla nurmikasveilla siirtymäaika on kaksi vuotta ennen sadonkorjuuta.

Muilla monivuotisilla kasveilla siirtymäaika on kolme vuotta ennen sadonkorjuuta.

Samat vaatimukset koskevat sekä omaa (TOS) että sertifioitua luomusiementen tuotantoa.

Lisäysaineisto – siirtymävaiheen siemenen tuottaminen

SV2-vaiheen lohkolta puitu siemen – yksivuotiset, monivuotiset, nurmet - on siis siirtymävaiheen siementä (siirtymävaihe luomuun kestänyt lohkolta vähintään 12 kk ennen sadonkorjuuta) =

- voi käyttää TOS-siemenenä, lajeista joita TOS-järjestelmä (viljat, peruna, herne, härkäpapu) koskee
- voi olla myös sertifioitua kylvösiementä

SV1-vaiheen lohkolta korjattu sato on **tavanomaista**, eli sitä ei voi käyttää edes omana siemenenä ilman yleistä tai eräkohtaista lupaa.

HUOM! *Ennen asetusmuutosta* tuotettujen siementen status säilyy, kun varastointi ja kirjanpito luomuehtojen mukaista

Lisäysaineisto - tuottaminen

Tavanomaiselle kantasiemenelle tarvitaan jatkossa aina lupa (vuonna 2022 annetaan tähän yleinen lupa)

- Tavanomaiselle kemiallisesti peitatulle kantasiemenelle ei voida enää myöntää poikkeuslupia

HUOM! Jos haet lupaa hankkia tavanomaista siementä, jolla tuotat omaa lisäysaineistoa tuleville vuosille -> lupa voidaan myöntää vain TOS-lajeille.

Lisäysaineisto - hankkiminen

Kansallinen luettelo: lajit, joita katsotaan olevan markkinoilla tarpeeksi ja joille ei voida myöntää poikkeuslupaa käyttää tavanomaista siementä (vuonna 2022 luetteluun ei tule vielä lajeja)

Yleinen lupa: säilyy entisellään, mutta pyritään julkaisemaan vain kerran (jatkossa ajankohta noin tammikuun lopussa)

- Yleisellä luvalla käytetyistä lisäysaineistoista on ilmoitettava Ely-keskukseen vuoden lopulla – tapa on vielä avoinna

Toimijakohtainen lupa: hakuperusteet säilyvät entisellään (haku mieluiten RV:n Touko-asiointipalvelun kautta)

Luomulisäysaineistorekisteri säilyy

Lisäysaineisto – hankkiminen, siemenseokset

- Luomu-merkinnällä voidaan varustaa seoksia, joissa on luomu- ja siirtymävaiheen siementen lisäksi **enintään 30 % tavanomaisia komponentteja**.
 - Seokset voivat sisältää nurmi-, rehu- ja viherlannoitukseen tarkoitettuja komponentteja, eli lajeja ja lajikkeita. Seokset voivat olla myös yksinomaan viljoista koostuvia.
 - Pakkausmerkinnöissä on annettava tiedot seoksen täsmällisistä komponenteista (ainesosista), jotka on ilmoitettava kunkin komponenttilajin ja tarvittaessa -lajikkeiden painoprosentteina.
 - Seoksen käyttö edellyttää, että **taviskomponenttien osalta luomuviljelijällä on asianmukainen lupa käyttää tavanomaisen siementä - yleinen tai eräkohtainen**
 - Muutos koskee siis vain seosten merkintää – ei käyttöä!

RUOKAVIRASTO SUOMI	
VAKUUSTODISTUS	
TILAN OMA LUOMUAPILANURMI	
LUONNONMUKAISESTI TUOTETTU	
VALVONTAVIRANOMAINEN	FI-EKO-201
KAUPPAERÄ	1000-21600
	Sekoitus-Itävyys suhde % %
VALTTERI-NURMINATA*	20 90
UULA-TIMOTEI*	59 95
FRIDA-ALSIKEAPILA	11 95
KLONDIKE-VALKOAPILA*	10 92
*luomu- ja siirtymävaiheen tuotteita	
PAKKAUS SULJETTU (kk/vuosi)	10/2021
PAKKAUKSEN NETTOPAINO	20 kg
 Tilasiemen	
PAAVO PAKKAAJA	
LOIMAA	26406
<small>Seosta saa käyttää ainoastaan luvan soveltamisalalla ja sen jäsenvaltion alueella, jonka toimivaltainen viranomainen on sallinut seoksen käytön luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä annetun asetuksen (EU) 2018/848 liitteessä II olevan 1.8.5 kohdan mukaisesti.</small>	

Lisäysaineisto – hankkiminen, siemenseokset

Kun luomu- ja sv-komponentteja on *vähemmän kuin 70 %*, ei seosta voi merkitä, luomuun viittaavin merkinnöin (nimi, *komponentit*, tarkastuslaitostunnus), mutta se ei tarkoita automaattisesti tarkoita, että seoksen käyttö luomutuotantoon olisi automaattisesti kielletty, vaan että

- taviskomponenttien käyttöön pitää olla lupa, ja että
- luomu- ja siirtymävaihekomponenttien osuudesta pitää olla saatavissa tieto muualta kuin vakuustodistuksesta.

Huomioi tämä myös kun käytät sinulle erikseen ”räätälöityjä” seoksia – varmista, että luomukomponenttien osuus selviää jostain dokumentista (esim. RV:n seosraportista)

Luomusuunnitelman uusia sisältöjä

- Jäljityksen ja taseen tarkastamisen mahdollistavat toimintatavat
 - Dokumentointi
 - Lohkokohtaiset muistiinpanot,
 - tositteiden säilyttäminen,
 - suunnitelmallinen varastokirjanpito
 - Käytetyt mallit
 - Tase: Raaka-aineiden ja lopputuotteiden suhde -> Maatiloilla huomiota hävikkien varastokirjanpitoon (esim. varastotappiot, arviointivirheet, haihtuminen jne.)
- Varotoimenpiteet eli jäämien välttämisen ja tuotteiden sekoittumisen huomioiminen
- Kasvintuotannossa käytettävät puhdistus- ja desinfiointiaineet

Luomusuunnitelman uusia sisältöjä

- Varotoimenpiteet eli jäämien välttämisen ja tuotteiden sekoittumisen huomioiminen
 - Tunnista riskikohdat toiminnassasi, mieti ehkäisevät toimenpiteet ja ota ne käyttöön
- Kasvintuotannossa käytettävät puhdistus- ja desinfiointiaineet
 - Kasvintuotannossa voi puhdistuksessa ja desinfiointissa käyttää ainoastaan sellaisia puhdistus- ja desinfiointiaineita, joiden käyttö luonnonmukaisessa tuotannossa on sallittu 24 artiklan nojalla
 - Toimijoiden on pidettävä kirjaa näiden tuotteiden käytöstä, mukaan lukien kunkin tuotteen käyttöpäivä tai -päivät, tuotteen nimi, tehoaineet sekä käyttöpaikka.
- Luomusuunnitelmat päivitettävä vuoden 2022 aikana! Uusi malli tulossa RV:n sivuille jossain vaiheessa. Luomuviljelijäkirjeessä ”korjaussarja”.

Muita muutoksia kasvintuotannossa

Viljelykiertovaatimukseen tulossa uutta ohjeistusta. Palkokasvien lisäksi huomioita peltojen viljavuuden ylläpito.

Kuonakalkit eivät ole enää sallittuja 1.1.2022 jälkeen

- Ennen vuotta 2022 hankitut ja levitettäväksi suunnitellut varastot voi käyttää loppuun.
Tapauskohittaiset tulkinnat tekee ELY-keskus

Luomuasetus mahdollistaa, että kasvintuotannon tuotantopanoksia, joiden käyttö on luomusäädösten mukaan sallittua, saa merkitä vastaavasti (kasvinsuojeluaineita, lannoitteita, maanparannusaineita tai ravinteita).

- Merkintä siis sallittu, mutta ei tarkoita suoraan hyväksyntää. Varmistettava soveltuvuus RV:n listalta

Tavanomaisen lannan käyttöön tulossa muutoksia jollain aikataululla

Kasvihuonetuotantoon muutoksia

Vähäriskiset tilat

Vuoden 2022 aikana ”valmistaudutaan” mahdolliseen vähäriskisten tilojen harvennettuun fyysiseen tarkastukseen (eli tarkastusväli voisi olla enintään 24 kk).

Vähäriskinen tila:

- ollut luomuvalvonnassa vähintään 3 v,
- ei kolmeen vuoteen markkinointikieltoja,
- vähäriskinen KASVITILA, alle 120 ha

Alempi perusmaksu tarkastuksessa (160€ vs 300€), välivuonnakin maksetaan perusmaksu, mutta vain ”varmennus” - ei fyysistä tarkastusta

ELÄINTUOTANTO

Eläinten hankinta

Kaikkien tavanomaisten jalostuseläinten hankintaan tarvitaan ennakkoon lupa. Koskee myös *siitosuroksia*.

- Ei koske alkuperäisrotuisia eläimiä (voivat olla poikineitakin + ei määrärajoituksia)

Etusijalla luomualkuperää olevat eläimet

* Ruokavirasto ylläpitää Luomueläinrekisteriä, johon voi ilmoittaa myynnissä olevia luomusiitoseläimiä (myyjä vastaa eläimen luomuisuudesta eli siitä, että sv on eläimen kohdalla ohi!)

Eläinten ruokinta

Nautojen loppulihotus laidunkaudella sisätiloissa ei enää mahdollista

- Kaikki laitumelle laidunkaudella!
- Yli 1-v vanhat sonnit voivat olla ulkotarhassa (suositellaan laidunnusta)

Jos rehustuksessa käytetään ostettua sv2-rehua, on sv-rehun osuuden maksimi 25%. Jos kaikki sv2-rehu on omaa, voidaan edelleen käyttää 100%.

Tavanomaista valkuaisrehua voi käyttää vain poikkeusluvalla ja vain alle 35 kg possuille sekä nuorelle siipikarjalle.

Yksimahaisten rehuomavaraisuusvaade 30%

Rehuomavaraisuusprosentti nousee 1.1.2024 märehtijöille ja hevosille 70%:iin.

Eläinten laidunnus

- Eteläisessä Suomessa (=Varsinais-Suomi, Uusimaa, Satakunta, Häme, Kaakkois-Suomi, Pirkanmaa, Etelä-Savo) normaali yhtäjaksoinen laidunkausi on vähintään neljä kuukautta, pääsääntöisesti kesäkuun alusta syyskuun loppuun.
- Keskisessä Suomessa (=Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Keski-Suomi) normaali yhtäjaksoinen laidunkausi on noin kaksi viikkoa lyhyempi kuin eteläisessä Suomessa.
- Pohjoisessa Suomessa (=Lappi, Kainuu, Pohjois-Pohjanmaa) normaali yhtäjaksoinen laidunkausi on noin kuukauden lyhyempi.

*Ruokavirasto ohjeistaa, että mikäli eläimet ovat laidunkaudella **tuotantoehtojen vastaisesti** sisätiloissa tai tarhoissa/ulkojaloittelualueilla (lukuun ottamatta: sairaat eläimet ja yli yksivuotiaat sonnit, myös mahdolliset tilapäiset poikkeukset johtuen sääolosuhteista ja maaperän kunnosta), on asiasta mahdollisimman pian tehtävä ilmoitus perusteluineen ELY-keskukseen.*

Eläinten lääkintä + tuotantotilojen pesuaineet

Kaikkien lääkkeiden varoaika on luomussa kaksinkertainen tavanomaiseen verrattuna ja AINA VÄHINTÄÄN 48h (vielä käsittely kesken komissiossa).

- Selvitä, onko käyttämäsi tuote lääke vai rehuaine/täydennysrehu
- Selvitä, olisiko ulkoisesti käytettäviin voiteisiin yms. Lääkkeetöntä vaihtoehtoa

Hoitokertoihin ei lasketa enää homeopaattisia valmisteita, mutta niiden oltava kuitenkin eläinlääkärin määräämiä.

Jos lääkkeitä on luovutettu tilalle terveydenhuoltosopimuksen myötä, tulee itse tehdystä lääkityksen aloituksesta ilmoittaa eläinlääkärille esim. s-postilla. (Lääkkeen käyttö on aina ell:n vastuulla.)

Listaa nupoutetut (sarvien katkaisu myös) eläimet.

Sallittuihin puhdistus- ja desinfiointiaineisiin tulossa muutoksia – vaiheessa vielä...

Eläintuotannon luvat 1.1.2022 alkaen

1. Sikojen ja/tai siipikarjan laidunten ja ulkoilualueiden siirtymävaiheen lyhentäminen yhteen vuoteen
2. Nautojen kytkettynä pitäminen parsinavetassa
3. Karjaa tai laumaa (nauta, hevonen, lammas, vuohi, sika) ensimmäistä kertaa perustettaessa
4. Poikimattomien naaraspuolisten jalostuseläinten hankinta tavanomaisesta tuotannosta, enintään 10 % (nauta, hevonen), enintään 20 % (sika, lammas, vuohi) ja täysikasvuisten urospuolisten jalostuseläinten hankinta
5. Poikimattomien naaraspuolisten jalostuseläinten hankinta tavanomaisesta tuotannosta, enintään 40 %
6. Tavanomaisesti kasvatettujen untuvikkojen hankinta perustettaessa parvea ensimmäistä kertaa, sitä uudistettaessa tai uudelleen perustettaessa
7. Eläimille suoritettavat toimenpiteet -> nupoutus/sarvien katkaisu! Uudet luvat haettava kaikkien!
8. Tavanomaisesti tuotetun valkuaisrehun käyttö enintään 35 kg painavien porsaiden ja nuoren siipikarjan ruokinnassa
9. Tavanomaisten jalostuseläinten hankkiminen luonnonmukaiseen tuotantoon poikkeuksellisen kuolleisuuden seurauksena
10. Tavanomaisesti tuotetun rehun käyttö poikkeusolosuhteissa
11. Luonnonmukaisten eläinten laiduntaminen tavanomaisilla laitumilla, poikkeaminen rakennusten eläintiheydessä sekä sisä- ja ulkotilojen vähimmäispinta-aloissa
12. Karkearehuvaatimuksen (vähintään 60 %) pienentäminen nautoilla, lampailla, vuohilla ja hevosilla.

Luvat 13 – 15 luomumehiläishoito, RV

ELY Ruokavirasto

2.11.2021

Luomusitoumukset

- kevät 2022 entisellä mallilla (todnäk)
- 2023 kaikkien sitoumukset uusiksi
 - Ei eläinten luomuun siirtämispakkoa
 - Myyntikasvivelvoite ennallaan (auki vielä, miten myyntikasvivelvoite luomueläintiloilla: jos vähintään puolet rehusta ei mene omille luomueläimille VAI sitominen eläntiheysminimiin?)
 - Luomueläinsitoumusten eläntiheys: maksetaan niille hehtaareille, joille riittää 0,5 ey/ha
 - Tukitasot 160€/ha + 130 €/ha
 - Luomukorvausta ei makseta suojavyöhykkeille, LHP-lohkoille eikä todennäköisesti myöskään monimuotoisuuspelloille
 - Kouluttautumis-/Neuvon-käyttövaatimus sitoumuksen aikana